

GRENAA

19 51

LEJREN

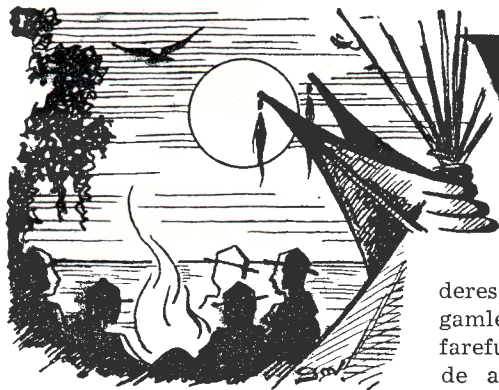
35.
ÅRGANG

Nr. 10

Dec. 1951

SPEJDERNES MAGASIN

Ved lejr bålet

SPEJDERCHEFEN HAR ORDET

For en månedstid siden sejlede jeg med skoleskibet fra Lauritzens søfartsskole til Svendborg. Da vi skulle afgå fra København, var kokken blevet syg og måtte sendes i land, men kaptajnen fandt hurtigt frem til en elev, som påtog sig jobbet. Og kokken klarede madlavningen til alles tilfredshed på resten af turen. Da jeg senere hen i kabyssen gav mig i snak med ham, viste det sig, at han var tidligere patruljefører fra Randers trop, ridder-spejder og havde lejrkokmærket.

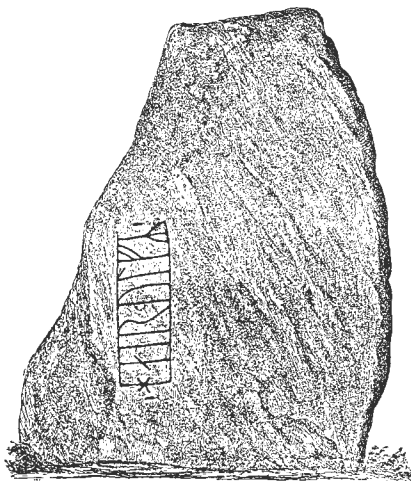
Alt andet arbejde om bord går på skift mellem eleverne, og et af de vigtigste job er navigatørens. Naturligvis overvåges dette arbejde af kaptajnen eller styrmanden, men den dreng, som er navigatør, skal hele tiden holde udkik med sømærker og fyr og til enhver tid kunne udpege på søkortet, hvor skibet befinder sig. Også her klarede de tidligere spejdere sig bedst, fortalte kaptajnen. Der var en tydelig forskel på de drenge, som var vant til at bruge et kort, og dem, som aldrig havde prøvet det, før de kom på skolen. Og det skønt spejderne ikke var søspejdere.

Under sidste krig hørte man gang på gang om, hvordan gamle spejdere klarede vanskelige opgaver for deres land. I kender alle beretningen om tungtvandsfabrikken i Norge, som tyskerne havde besat og befæstet, og som nordmændene for enhver pris måtte tilintetgøre, for at tyskerne ikke skulle bruge det »tunge vand« til

deres atomforsøg. Det var fem gamle spejdere, som klarede denne farefulde opgave. I fællesskab stod de alle strabadser igennem, som gik forud for løsningen af deres opgave. De boede i lang tid i kulde og sne og holdt humøret oppe trods den sparsomme proviant.

Og hvem har ikke læst om »Kontiki«-ekspeditionen, hvor de seks mænd sejlede på en flåde, de selv havde bygget, fra Sydamerika over til det Stille Hav til Polynesien. De fem af dem var gamle spejdere.

Det hænder måske af og til, når I ved et møde sidder og forsøger

HÆRULFSTENEN

der menes at stamme fra år 950. Den bærer kun et enkelt ord — *hairulfR* — dvs. *Hærulf* — eller *Hærulv* — et mandsnavn.

på at lære noget, som hører med til en af prøverne, at I tænker ved jer selv, om det ikke kan være lige meget, om I kan det eller ej. Men der er det ganske særlige ved spejderbevægelsen, at selv det mindste lille krav, der stilles til en spejder, har sin særlige betyd-

ning og kan en skønne dag blive til nytte.

HÆRULF-DIVISIONEN

har sit navn efter en gammel runesten, som bar navnet *Hærulf*. Man mener, at den er rejst som mindesten omkring år 1200, og den stod på grænsen mellem Haderslev og Åbenrå amter ved den gamle oksevej, der gik ned gennem Sønderjylland. Men efter krigen i 1864 førte tyskerne den med sig til Berlin.

Efter den sidste verdenskrig har der været gjort forsøg på at få den tilbage for at opstille den, hvor den oprindelig stod. En af dem, der har været mest virksom i denne sag er *Hærulf-Divisionens* tidligere divisionschef, *Sven Age Damm*, og han har stor ære af, at stenen nu er kommet tilbage. *Hærulf-Divisionen* vil være fint repræsenteret, når stenen afsløres ved opstillingen, og divisionen vil bære sit navn med stolthed frem i tiden.

JULEN

Ja, nu er den nær. Husk også i år, at spejderne landet over er med i juleindsamlingerne, og jeres trop skal nok også lave en indsamling ligesom i tidligere år, så at I kan gøre jeres good-turn, inden I selv skal fejre jul derhjemme.

Glædelig jul!

Overhøj

EN FØDSELSDAG

Vi er i december måned. Vore kønne julesalmer er vi begyndt at synge i skole og hjem. Der er ikke så længe til, at vi skal høre juleevangeliet, enten det så bliver juleaften i en festligt oplyst kirke eller hjemme i vort hjem, når juletræet er tændt. Så hører vi igen englebudskabet: »Eder er i dag en frelser født« og den første kristne takkesalme: »Ære være Gud i det højeste! og fred på jorden I mennesker, der har hans velbehag!«

Det er Jesu fødselsdagsfest vi skal fejre. Se, når vi i almindelighed fejrer et menneskes fødselsdag, så er det ikke det lille barn, han engang var, vi tænker på. Selv om der er noget vidunderligt ved, at selv det største menneske engang har været et lille spædt barn, så er det, hvad et menneske udrettede i livet, hvad han betød for

sine omgivelser, vi mindes, når vi fejrer en fødselsdag.

Sådan vil vi da også nu op under jul prøve at tænke på, hvad Jesus har betydet i verden.

Det er i sig selv noget vældigt, at vi næsten 2000 år efter hans fødsel samles rundt om i verden for at lytte til, hvad han har sagt og for at synge til hans og til Guds ære.

Det hænger sammen med, at vi i Jesus har set Guds kærlighed og Guds magt. Guds magt, den møder os f. eks. de gange, Jesus med mærkelig kraft virker ind på menneskers sind. Vi husker engang i Nazaret, hvor en ophidset, forbitret flok mennesker, dem som man ellers kun kan standse ved hjælp af brandslange eller tåregas, de ville kaste Jesus ned ad klippen, byen var bygget på. Så fortælles der,

hvordan Jesus blot vender sig om og går bort. De viger til side. Jesus bruger ingen ydre magtmidler. Men ingen magt er større end den, der blot ved sin åndelige styrke hersker over menneskers sind. Det er Guds magt, der afspejles for os. Og Guds kærlighed til os møder i Jesus tale om hans og vor Fader i himlen. Det som møder os allerriest i den bøn, Jesus lærte os, i Fader vor. Men som også møder os i det, at Jesus kom til os mennesker, sendt af Gud. »Således elskede Gud verden, at han gav sin søn den enbårne,« siger apostlen Johannes i sit evangelium.

Således elskede Gud verden. Det er julens glade budskab, det er det budskab, der møder os i hele Jesu liv. Det er i lyset af dette, at vi kan ønske hinanden en glædelig og en velsignet jul.

Tril Lerche

En spejder er en god kammerat

Jeg sad i stuen hos en god ven og hørte det.

Ude på vejen stod Ib og fløjtede deres aftalte signal, og et øjeblik efter kom Jørgen buidrende ned ad trappen fra første sal.

Jeg kiggede ud ad vinduet og så dem i ivrig samtale, og straks efter råbte Jørgen op gennem trappegangen: »Mor, jeg går lige med Ib hjem.«

Oppe på første sal begyndte en lille knægt at græde hjerteskræende.

Nu ved jeg, at Jørgen har en lillebror på fem år. Jørgen er selv tolv, og den lille ser op til ham,

som en lille dreng nu engang ser op til storebror.

Og jeg forstod, hvorfor lillebror græd.

De havde naturligvis leget sammen, og nu var det hele ødelagt, fordi Jørgen var gået med Ib hjem.

Nu tænker I sikkert: »Det er jo bare hans lillebror, de kan da lege sammen en anden gang.«

Ja, det kan de nok, men alligevel fik denne lille hændelse mig til at tænke på, om I nu også i patruljen er som Jørgen, der stikker af, så snart en anden kalder, eller om I bliver for at gøre legen færdig med »lillebror«.

Det duer ikke. — I må alle stå sammen. Det mærkes snart på tonen i en patrulje, om der virkelig hersker et godt kammeratskab, og det ses tydeligt, om alle er med, eller et par skiller sig ud, eller nogen skubbes til side.

Patruljeføreren må være klar over, at ansvaret for det gode kammeratskab for en stor del hviler på ham.

Ved sin større dygtighed, sin hjælpsomhed og trofasthed skal han blive den, de andre ser op til og stoler på. Han må ikke svigte en eneste af sine spejdere, ligesom de heller ikke må svigte ham.

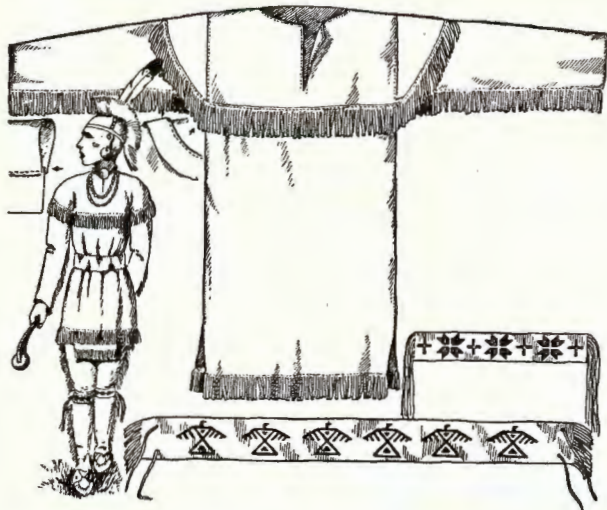
Stå sammen i tykt og tyndt — så vil I snart mærke, at jeres patrulje kan udrette meget mere end før.

Ing.

SKOVINDIANERE

MAGASINET begynder her en serie om etnografiske folk — skrevet på grundlag af de erfaringer spejdere gjorde før og under den etnografiske lejr i Grenaa-lejren

Som bekendt deles indianere etnografisk i to arter, nemlig prærieindianere (dem med tipi) og skovindianere. Det er disse sidste, vi skal beskæftige os med. Til disse folk hører så berømte stammer som Chippewaer, Sauker, Menomier og Winnebagoer.

Naturligt nok præges deres liv af de store skove, hvor de holder til, og træ og bark er råmaterialer til de hytter og redskaber, de laver.

Wigwams.

Deres wigwams eller hytter bygges således af grene og bark. Den mest anvendte form er en kuppelformet barkhytte, kaldet en **waginogan**. Den anvendes som helårsbeboelse, medens dens spidse tipiformede, men også af bark byggede hytte, anvendes om sommeren eller til kortere ophold fremmede steder.

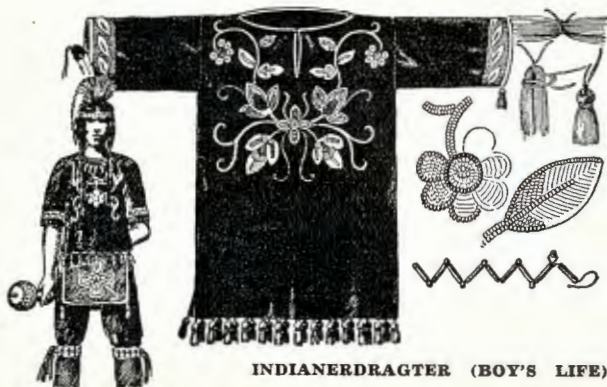
I Grenå byggedes en kuppelformet waginogan. (Du kan se den på fotografiet). Den hører hjemme i skoven. Så når du skal i gang med at lave din waginogan, se da at få tilladelse til at bygge den i en skov. Hvis du kan få lov til at lade den blive stående, har I en udmærket og stabil patruljehytte, som I kan have glæde af i lang tid.

Først må du udsøge dig en egnet plads, helst lidt skjult mellem træer eller buske. Uvedkommende vil da have meget svært ved at få øje på den. Selve hytten må nok være ca. 3 × 4 meter, for at hele patruljen kan have glæde af den. Det var også den størrelse, som indianerne anvendte mest.

Grundomridset, fig. 1, aftegnes på jorden. Sørg for at få en pæn oval form og stik derefter en række tynde, men lange grene i jorden langs omridset i en afstand af en 30 til 40 cm fra hinanden. Sæt dem godt fast i jorden. Det er bedst at bruge friske grene, allerbedst er det at hugge dem på stedet. De skal nemlig helst bøjes, mens de endnu er friske. Mere tørre grene er det klogt at lægge i vand, inden du bruger dem. Grenene må ikke være for svære og jo mere lige de er, desto lettere er det at bygge med dem. Grenene ved indgangsdøren må dog ikke være for lette.

Når grenene er godt fastgjort i jorden, fastsnøres den nederste tværgående (rundtgående) gren (fig. 2-a) ca. 10 cm over jorden til hver enkelt af de opretstående grene, hvorefter disse grene sammenbindes to og to, idet de bøjes sammen i en så smuk og regelmæssig form som muligt. Fastgør derefter de andre rundtgående grene og »stellet« er færdigt.

Derefter fastgøres barken (se nedenfor om fremskaffelsen af dette). Det er en stor fordel, at barkstykkerne er så høje som muligt, gerne 100 til 150 cm, således at væggens højde er i et stykke. Barkstykkerne stilles simpelthen på jorden klods op ad stellet og fastgøres ved udenpå barken at anbringe en rundgående gren. Denne bindes gennem et hul i barken til de indvendige grene (fig. 3). Når den nederste række barkstykker er fastgjort, tækkes taget af andre gerne lidt lettere barkstykker. De lægges på

INDIANERDRAGTER (BOY'S LIFE)

kryds og tværs, så der ingen huller bliver, udover røghullet, der skal være midt på taget. Indianerne brugte birkebark ofte syet sammen i lange stykker som tagdækning, men det lader sig næppe gøre her i landet.

Barken

Ja, det er et problem at fremskaffe den fornødne mængde bark. Bedst er det at være gode venner med en skovrider, der let kan fremskaffe barken, som oftest af gran. Du må dog vide, at barken ikke kan »tages« hele året rundt, men det må du tale med en sagkyndig om. Der er intet til hinder for, at du selv kan skære barken af, men dels er det et krævende arbejde, dels er det vanskeligt at få tilladelse til det.

Når du har erhvervet barken i så store stykker som muligt, må det lægges i vand for at blive blødgjort og for at fjerne så meget harpiks som muligt. Det er bedst at lægge det i rindende vand, f. eks. en bæk. Et havebassin er uegnet, da de stoffer, der udskilles fra barken, kan ødelægge planterne.

Barken lægges på stellet i våd tilstand. Det er langt lettere at arbejde med end det tørre, men du må huske på, at barken skrumper meget ind når den tørrer, hvilket f. eks. tydeligt kunne ses på hytten i Grenaa. Stykkerne må altså gå godt over hinanden. Hvis det er umuligt at fremskaffe bark, kan man godt bygge en sådan waginogan af svært pap, kraftigt papir eller sejldug. Måske kan du selv finde noget bedre? Tagpap kan næppe anbefales, da det nok vil lugte for meget. Eventuelle huller i barken tækkes med mos eller græs, og hytten er færdig, men da du nok vil lave en rigtig hytte, må vi hellere se lidt på:

Indretningen af en waginogan

Midt på hyttens gulv laves et almindeligt bålsted, der kantes med

Spætteerne fra 2. Abenrå trop som Chippewa-stammen i den etnografiske lejr i Grenå.

stammer og sten. Brug ikke brænde, der udvikler for meget røg. Birk er nok bedst. Langs med hyttens vægge bygges en bæk (fig. 4), der kan anvendes til soveplads. Som madras bruges en art rulle-madras af lette ensartede grene. Den rulles sammen om dagen. Hos indianerstammen sov mændene til højre i hytten. Faderen nærmest ved døren, derefter ældste søn osv. Til venstre sov kvinderne i aldersorden, men den fineste plads er længst tilbage midt for indgangsdøren. Her holdt bedstefaderen til. Hvis man ikke havde en sådan i familien var pladsen reserveret til fornemme besøgende.

Oven over bænken, helt oppe ved loftet laves en eller flere hylde til tøj o. lign. Mindre ting anbringes på hyttens vægge i læderposer.

Lige over bålstedet, fra den ene

hylde til den anden anbringes en eller flere stokke. Her hænges grydekrogene, således at man også kan lave mad indendørs.

Udenfor hytten — almindeligvis på højre side — bygges en bæk, ofte med et tag af bark. Her sad indianerkvinderne med deres håndarbejder og kiggede på livet udenfor. Her kan din patrulje sidde og lægge planer for fremtiden.

Hyttens gulv og ildstedet holdes rent med en kort siv- eller grenkost. Asken fjernes hver dag. Det var kvindernes job, men hold alligevel din hytte i pæn rengjort stand. Det pynter!

Køkkenbålstedet,

der bygges udenfor, minder meget om een af de typer, vi anvender i dag. Over bålstedet bygges et teltformet stativ af så mange stænger

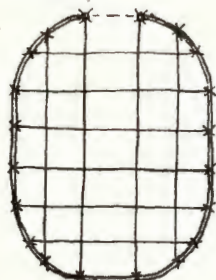

fig. 1

fig. 2

fig. 3

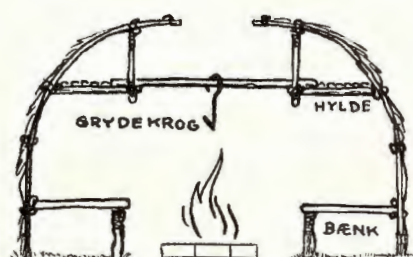
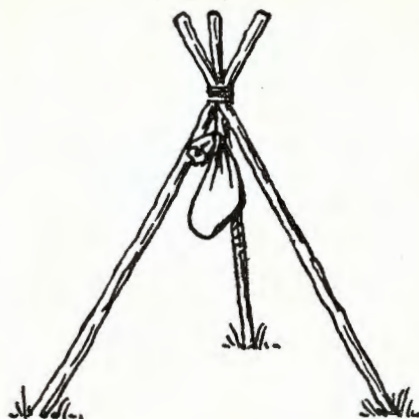
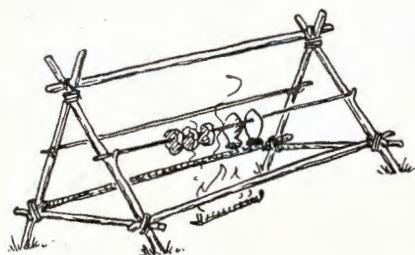

fig. 4

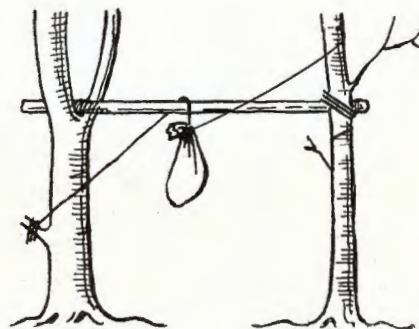
som muligt. Fordelen ved dette kogested er, at man kan flytte gryder frem og tilbage for at finde det bedste sted, enten maden nu skal spilkoge eller bare holdes varmt. Indianerne brugte det iøvrigt til at tørre kød på.

Madopbevaring

Det var vigtigst for indianeren at vilde dyr ikke i nattens mulm og mørke kunne gøre sig tilgode med hans — ofte med besvær — erhvervede kød. Provianten opbevares da simpelthen i en lærredspose, der hænges op på en tværstang mellem to træer. I mangel af træer laver man en høj trefod og hænger posen her.

Proviantposen i trefod

Proviantposen mellem to træer

Hvad spiser en indianer?

Tørret eller røget kød, naturligvis! Og det kan smage godt. Al slags kød kan anvendes kun ikke svinekød. Kødet skæres i lange strimler ca. 1 cm tykke og hænges på en af tværstængerne over bålet, det sted, hvor det får mest varme og røg. Begge dele gør sit til at kødet tørrer. Det gør ikke noget, at solen skinner på det. Det hjælper også. Kødet eller fisken (smager også godt!) skal hænge i en 3 til 4 dage og skal vendes ofte. Man kan godt tage det ind om natten, hvorimod indianeren almindeligvis holdt ild i bålet også om natten for at holde dyr borte fra det lækre kød. Er det således godt røget og tørret, anbringes det i læderposen til senere brug.

Kødet spises som det er, men smager bedre, når det koges sammen med grøntsager, bønner, ærter, gulerødder el. lign. En delikat ret får man, når man skærer kødet i småstykker og blander det med en god del blåbær, brombær eller hvad man nu kan finde i nærheden af ens lejrplads.

Husflid

Foreløbig har vi ikke plads til at fortælle om de mange ting, en skovindianer fremstillede til eget brug, kurve, piber, knive, våben

eller hvordan han fik det nydeligste stykke læder ud af skindet fra det dyr, han nedlagde. Derimod skal vi se på hans

Påklædning

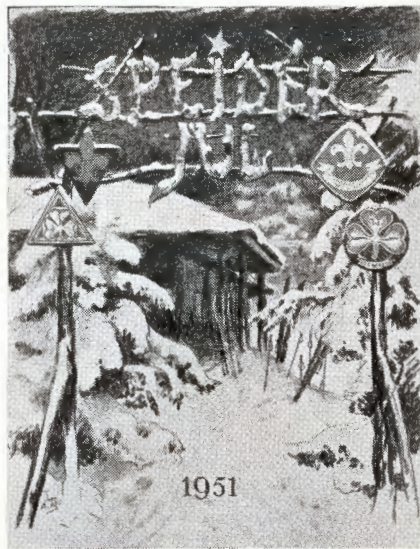
På den øverste af tegningerne (som vi låner fra Boy's life) kan du se en Chippewa i krigsdragt. Den er lavet af læder og bortset fra hovedprydelsen og mokkasinerne ganske uden farver. Det har været en fin dragt at snige i, da han må være svær at få øje på. Herhjemme fremstilles dragten bedst af vaskeskind (men det er meget dyrt). Khakifarvet stof må kunne bruges. Fryndserne klippes i selve læderet efter at dragten er syet. Hovedprydelsen laves som en delvis åben læderkalot, hvorpå der fæstnes en 15 cm høj, meget tyk kam af hestehår. Denne »kam« kan udmærket fremstilles af tyndt sisalreb, der fastsys til huen og flosses helt op. Kammen skal være noget højere for end bag og males i striber af rødt, sort og hvidt. Øverst oppe anbringes en kraftig fjer, der ligeledes males i rødt og

sort. Måske er det klogt at stive »kammen« engang imellem. Mokkasiner skal der også til, men derom må du læse i Den lille spejderbog. Den her nævnte dragt bærer en af spejderne på fotografiet fra Grenaa.

Den midterste dragt på tegningen er medicinmandens dragt og den nederste en dragt, der anvendes til ceremonier og danse. Den er kulsort og kan fremstilles af sort klæde eller bomuldstøj (fløjlvilte være flot, men er for dyrt) og males med hvide, røde og grønne blomstermønstre, som vist på tegningen. Mange indianere broderede ornamenter med perler.

Den daglige dragt er mere enkel. Man bruger et sort lændeklæde (bæres af de tre spejdere på billedet). Det dekorerer med lignende ornamenter som vist på den sorte festdragt.

På tegningerne bør du lægge mærke til de tegnede figurer på bæltet, skulder og den sorte dragt. De er typiske for Chippewa stammen. Hver stamme brugte sine traditionelle tegn.

Spejderjul

er udkommet. Her ser du den flotte forside. Så nu gælder det blot om, at du får solgt rigtig mange. Husk dog på, at du ikke må sælge dem offentligt dvs. på gader, ved døre og i sporvogne.

Spejdere på fisketur med Korsørfiskere

Af ANTON HUTTERS, PA i Falkonertropen

Ved tropsmødet i august måned lovede tropsføreren os at arrangere en fisketur med Fiskerlauget i Korsør. Vi blev tilmeldt 13 spejdere og skovmænd, og blev hyret som fiskerdrenge, der i 24 timer skulle arbejde med erhvervsfiskerne, og udføre alt forefaldende arbejde ombord. Vi ville således få lejlighed til at sætte os ind i fiskernes hårde og ofte farefulde arbejde.

Lørdag den 8. september startede vi med toget kl. 15,56 fra Københavns hovedbanegård og ankom til Korsør kl. 18,54.

Her blev vi budt velkommen af Korsørs erhvervschef, hr. Landsvig Larsen, som førte os ud til fiskerihavnen og anviste os de både, vi skulle gøre tjeneste i.

Spejderne fordeltes med 2, 3 eller 4 alt efter bådenes størrelse, og jeg tilligemed 2 andre fik anvist plads på kutteren »Valborg«.

Hver gut lagde spejderuniformen, og trak i fiskertøj, der bestod af lange mørke benklæder, gummi-støvler, der gik til lærene, gummi-forklæde, blå sweaters og ulden strikket hue.

Da båden var gjort klar, gik vi til køjs ca. kl. 22,30.

Søndag morgen kl. 3,45 kom fiskerne og purrede ud.

Straks kastedes fortøjningerne i alle bådene, og vi stævnede ud af havnen. Vor kutter skulle tilligemed en anden båd trække trawl. De andre kuttere fiskede efter andre metoder og andre fisk.

Vi skulle væsentlig fiske sild og brislinger.

Efter 15 minutters sejlads nåede vi ud til Halsskov rev.

Her satte vi trawlet i vandet. En lang stålwire på ca. 5-600 meters længde fulgte efter og spændt mellem de to kuttere hang trawlet efter skibene. Vi sejlede parallelt med 200 meters afstand ud til Romsø ved Kerteminde, vendte her, og satte kursen i en stor bue ned mod Nyborg og tilbage ved revet. Efter 3 timers forløb, lå vi atter ved Halsskov og trak nettene ind.

Søen var meget rolig og solen skinnede, så vi var usædvanligt heldige med vejret.

Spændingen var stor blandt os for at se, hvor stor fangsten blev, og vi gjorde store øjne da trawlet kom op til overfladen.

Nettene blev rystede, så sildene blev samlet i bunden af dem, og

Langeland skimtes i det fjerne

et reb blev slået om den nederste del og taljetrækket sat til. Et øjeblik efter havde ankerspillet trukket fangsten op til rælingen, og vi stod parat til at svinge den indendørs. Dette første trawl gav ca. 250 kg fisk. Netten blev åbnet, og fiskene hældt ned i de to damme, der var indbyggede i kutterens midte. Vi pillede en del store torsk fra, som fiskere og spejdere gik i gang med at slagte, men hovedbe-

(forts. næste side)

SANG og MUSIK

Sangene til højre kan klippes ud og passer til Spejdersangbogen. Noder til Jamboreesangene findes i årgang 1951 nr. 9, til Gamle Svarten i årgang 1951 nr. 8.

Denne lille hyldest til vintrens natur stammer fra »Politiken«, hvor vi har fundet den blandt Kumbels Gruk under »— at tænke sig«. Det er en sjov lille ting, og den er meget nem at lære som 2- eller 4-stemmig kanon efter behag.

Selv om du ikke selv kan noder behøver du ikke på forhånd at droppe sangene. En af dine kammerater eller en af din familie kan sikkert klare den med een finger på klaveret, — lad ham spille den for dig igen og igen, til den sidder fast.

SPEJDERNES MAGASIN. SANGBLAD 1.

JAMBOREESANGEN 1951

Brüder auf und hört die Melodie,
Östreich ruft die Welt zum zieb'nten Jamboree.
Mag's auch wetterleuchten rings um her,
freud euch mit uns, nehmt es nicht zu schwer.
Es klingen Lieder, sie klingen weit in alle Welt.
Sie rufen jeden, dem's gefällt, zum Jamboree.
Und heute wieder, liegt alles Glück in unserm Zelt,
und über uns die Wache hält der Chief Bi — Pi!

Brüder auf! Jetzt ist zum Warten keine Zeit,
setzt die Freundschaft gegen Hass und gegen Streit,
Brüder, wenn einmal die äuss're Hülle fällt,
zeigt sich, wer noch zum Gesetz der Lilie hält!
Es klingen.....

Brüder auf! Jetzt reicht die Jugend sich die Hand
über Grenzen, übers Meer und über Land.
Brüder, heisst's auch einmal auseinandergehn,
unser Bund der jungen Herzen bleibt bestehenn.
Es klingen.....

(Engelsk tekst)

Brothers come and sing the melody,
Austria calls us to the seventh Jamboree;
May the skies be blue and the weather kind,
Rejoice with us and leave your cares behind.
The song are singing, are singing all over
the earth.
They're calling every mother's son to the jamboree;
There's fun and laughter, and joy and happiness
and merrh,
smiling in one Brotherhood Scouts of B.-P.

standen bestod af sild, brislinger, hvillinger, nogle enkelte hestemakreller, der er uspiselige, samt nogle rødspætter.

Kl. 11 havde vi atter trawlet ude, og vi sejlede en ny rute neden om Sprogø, over mod Fyn og derfra mod Langelands nordspids.

Jeg blev sendt ned for at gøre kahytterne rene og sætte vand på til kaffen. Fiskerne fortalte os om hele deres liv og færden, og vi fik lejlighed til at føre kutteren på lange stræk. Jeg måtte holde øje med makkerbåden og følge dens drejninger, jeg lærte at styre efter

Niels og Erik spuer på Valborg

JAMBOREE-CALL.

J-A-M-B-O-R-EE, Jamboree, Jamboree, Jamboree from east and Jamboree from west, Jamboree's the camp that every scout likes best; Jamboree from south and Jamboree from north, Jamboree! The call goes forth.

GAMLE SVARTEN

Gamle Svarten kamrat på hele ferden.
Gamle Svarten, den bedste her i verden.
Når du ikke traver lenger
venter grønne kløver-enger
på dig min gode gamle venn.

Trav nu på kamerat for enn viser månen vej.
Trav nu på kamerat du ved at lønnen venter på deg,
på din rygg du ber meg i dalen frem
til henne der venter oss begge hjem.
Trav nu på kamerat vis vej til dal og hjem.

Gamle Svarten kamrat på hele ferden.
Gamle Svarten, den bedste her i verden.
Når du ikke traver lenger
venter grønne kløver-enger
på dig min gode gamle venn.

Hoven slår muntert mod vejens sten,
hvad gör det om jeg er trett og timen sen.
Til henne det går over bjerg og mo
ned til stuen i dalens ro,
og stjernen lyser vejen till vort lille bo.

Gamle Svarten kamrat på hele ferden.
Gamle Svarten, den bedste her i verden.
Når du ikke traver lenger
venter grønne kløver-enger
på dig min gode gamle venn.

de bestemte kompasstreger og nøje at holde udkik efter sømærkerne og deres stilling. Kom vi venstre om f. eks. sømærket på Halskov pejlet mod Korsør kirke, ville skuden gå på grund.

Der er jo ingen fare for sejladsen her, men vort trawl går jo på bunden, idet nettene holdes til bunden af nogle tunge jernkugler, derfor må vi foretage en skarp drejning uden om forhindringerne. Vi var nu nået forbi Langelands nordkyst og drejede kursen mod Omø og Agersø udfor Skelskør.

Nu sattes spillet i gang, og stålwire blev langsomt spolet op. Nettet var denne gang længe om at komme op til overfladen, og atter var spændingen på kogepunktet. Efter 15 minutters forløb havde vi fangsten indenbords, og denne gang var der ca. 760 kg fisk. Næsten udelukkende sild, brislinger, en mængde brandmænd og lidt rødspætter samt en enkelt stor ål. Det hele tømtes ud i dammene.

Små affaldsfisk kastedes over bord, og i løbet af få øjeblikke var der samlet mellem 2 og 300 måger, der skrigende kredsede omkring ørene på os. De greb affaldet i luften.

Atter lagde vi skodderne over dammene, og kursen sattes mod Korsør fiskerihavn, hvortil vi indkom ca. kl. 15.

Da vi havde fortøjet, blev jobbene fordelt. Fiskerne (2 mand på hver båd) delte arbejdet op. Jeg blev sat til at sortere store sild for sig. De var mest værd. Derefter små sild og i andre kasser lagde vi brislinger. Det var svært at kende forskel, men vi opdagede hurtigt, at når man strøg langs bugen på småfiskene, kunne man på brislinger mærke en række hårde hår. De 2 sidste kategorier fisk solgtes til hermetikfabrikerne til brug som fedsild i tomat sauce og brisling i tomat og oliesauce.

Rødspætterne blev med en skarp kniv skåret under hovedet og indvoldene taget ud.

En anden deltager dryssede salt og is på de færdige kasser. Derefter bragte vi kasserne til pakhuset.

Da alle fiskene var færdigberedte gik vi i gang med at spule skibet fra ende til anden. Erik Buchardt og Niels Klem havde fat i spande, hvormed de hentede havvandet op langs skibssiden, og vi andre 2 skurede med kostene indtil dækket skinnede rent og hvidt. Men sikken en mængde fedt, der sætter sig overalt. Flere af os gled flere gange, og vi havde sildeskæl overalt på os. Det var ikke uberettiget at Lauge havde beordret os i rigtigt fiskertøj.

Knud og Erik på Kr. 106

Efter skibet kom rensningen af os selv, det var et lige så stort arbejde, men en herlig oplevelse.

Kl. 16.30 ringede auktionsmesteren med klokken, og vi tilligemed de lokale fiskere og opkøbere stævnedes til auktion.

Budene råbtes op. Man så fra de bydende hist og her et lille nik, og det betød et bud på 1 øre mere, og sådan gik budene frem og tilbage i kredsen, indtil en af opkøberne fik partiet. Straks efter købet blev fiskekasserne kørt til jernbanen og med førstafgående tog bragtes fisken til Roskilde og København.

De uhyre lave priser, der opnåedes, sammenlignet med fiskernes utrolige slid i såvel fint som i hårdt vejr, gav os en respekt for disse menneskers indsats i landets husholdning.

Vi vil hele vort liv med taknemmelighed mindes den begivenheds- og lærerige tur vi tilbragte blandt kutterne Ingers, Valborgs, Kr. 106 og Per Nilens ejere og mandskab.

Anton Hutter

Patroljeassistent i Falkonertroppen

Niels hjælper fangsten indenbords

På DYBHAVSEKSPEDITION

jorden rundt med „Galathea”
af Torben Wolff.

9. REJSEBREV

Torresstrædet, i slutningen af sept. 1951.

Mens Galathea glider frem over et krydstalblat, solglitrende hav — i respektfuld afstand fra de lave, palmeklædte småøer og de skumrandede, dødsensfarlige koralrev her i Torresstrædet, verdens vanskeligste farvand, der ligger mellem Ny Guinea og Australien, er tiden kommet, hvor jeg kan finde stunder til omsider igen at præntre spredte glimt fra vores talrige oplevelser i de sidste par måneder.

Cebu med de ungdommelige »studenter» —

Vi skiltes sidst i Cebu, byen på øen af samme navn. Som I (næppe) husker, hører denne ø til Philippinerne. Også byen Cebu, der tæller ca. 100.000 indbyggere, har lidt frygteligt ved luftbombardementer under krigen; genopbygningen synes at være fortaget med ophøjst foragt for orden og hensyn til helhedsvirkningen. Et morsomt træk i gadelivet er de mange småbitte, ponytrukne vogne, der gør det for taxa'er, og hvori seks philippinere og med lidt god vilje tre-fire nordboere kan klemme sig ind.

I betragtning af antallet af såkaldte »studenter», der under opholdet i Cebu troppe op på Galathea for at blive vist rundt, må den almindelige oplysning være overordentlig fremskredet dér på stedet. Imidlertid giver man i Cebu begrebet »en student» en noget vid fortolkning, idet det omfatter skolebørn fra 8-10 års alderen og opefter! Vi var nogle gange ved at fortvile, når nye flokke på 50-100 unge, vidbegærlige mennesker i alle aldre strømmede ombord, just som man — hæs af at sige det samme igen og igen og sveddryppende af at regulere færdsløsen — med et lidt anstrengt smil havde taget afsked med et andet hold. Imidlertid var der jo ikke andet at gøre end at gå på med krum hals, og det skal siges, at det var et taknemligt publikum — deres sorte øjne stod helt på stilke, når man præsenterede dem for en sønemønt fra 10.462 m dybde....

Vi nåede dog indimellem en tur over til den nærliggende ø Mactan. Ved en lille bugt på en øde kyst knejsede mellem kospalmerne et stort, hvidt monument. Det var rejst på det sted, hvor Ferdinand Magellan, en af verdens største opdagelsesrejsende, i 1521 fandt døden i kamp med de indfødte. Han søgte og fandt vejen syd om det amerikanske fastland, hvis udstrækning ingen kendte; med sejg vilje og aldrig svigtende ildhu førte han derpå sine skibe tværs over det endeløse Stillehav og nåede frem til det rige Ostindien, hvor han blev dræbt på den uanselige ø. Men for bestandig vil Magellans navn være uløseligt knyttet til den første jordomsejling og til vel nok den betydningsfuldeste af opdagelsestidens mange dristige togt.

Kunstbegavede og fingernemme spejdere.

Som nævnt i forrige rejsebrev findes der en masse spejdere på Philippinerne. At de betyder noget i Cebu, fremgår klart af den omstændighed, at både drenge- og pige-spejderne her har fået opført hver deres imponerende spejderborg. I begge bygninger findes kontorer, mødesale, gæsteværelser til udenbys spejdere, der er på besøg, samt en rummelig festsal med en scene, hvis baggrund prydes af et stort maleri, malet af en spejder. Foran drenge-spejdernes bygning står en meget smuk statue. Den 2 m høje bronzefigur på toppen er modelleret og støbt af en ganske

Eftertryk — også i uddrag — forbudt!

ung kunstner, der selv er spejder, ligesom soklen med dens bronzerelieffer er fremstillet af spejdere.

Nuomstunder, hvor næsten alting er fabrikslavet, står den gamle husflid, specielt Cebu-øens berømte kurvefletningskunst, i fare for at uddø. Men også på dette område har spejderne ydet en stor indsats, og i troppe og patruljer videreføres de gamle traditioner. Her i mit lukaf står der en usædvanligt fin flettet papirkurv, som jeg fik foræret af distriktschefen til minde om besøget i Cebu.

Desværre traf jeg kun få spejdere, idet flere hundrede af dem benyttede weekend'en til træplantning oppe i bjergene bag byen. Overalt på Philippinerne forsøger man for øjeblikket at ophjælpe øernes naturlige muligheder for en forøgelse af fødeproduktionen ved rydning, opdyrkning, tilplantning, forøget husdyrhold osv. Den philippinske spejderbevægelse er gået stærkt ind for denne plan. Foruden træplantning i bjergene har Cebu-spejderne travlt med anlæg af forsøgshaver, med hønsehold, opdræt af svin m.m.m. Omme bag de to spejderborge lå en hel lille zoologisk have med høns af alle mulige racer, ænder, kalkuner, svin og geder, og her lærte spejderne at passe dyrene, at bygge huse til dem osv.

Philippinerdybet for allersidste gang.....

Efter Cebu foretog vi endnu en kort afstikker til Philippinergraven — eller »ek-kodalens», som vittige hoveder har kaldt den p.g.a. de omfattende oplodninger med ekkoloddet. Det blev den uigenkaldeligt sidste. Det lykkedes os omsider at få helt pålidelige temperaturmålinger og vandprøver fra mere end 10.000 m. dybere end nogensinde tidligere. Vi havde også en slædetrawl ude; men netop da alle de 12 km

wire var spolet ud, og vi skulle have trawlen i bund, mistede vi ekkoet fra rendens flade bund — vi var kort og godt drevet ind på den ene af skrænterne. I fem timer sejlede vi rundt med 12.000 m wire slæben de efter os på jagt efter rendens bund, men ak forgæves. Vi måtte hale hjem og trøste os med de rige fangster, vi havde fået i forrige omgang.

Efter et ganske kort besøg på Mindanao, hvor vi landsatte et par danske videnskabsmænd, der skulle på et halvt års fugleekspedition på denne ø, samt kiggede lidt på en vældig ananasfabrik, der laver 300.000 dåser ananas om dagen (ahhh!), gik vi videre til en lille ø, Basilan, hvor vi købte gavntømmer til skibet.

Både i Sulusøen, som vi derefter passerede, og senere i Celebessøen fiskede vi en del på dybder fra 3-5000 m. Vi havde rige fangster, bl. a. af nogle sære, blege pølserorme, blinde fisk og en rød dybhavsreje, der endnu var levende, og som i mørke afgav hele skyer af et grønligt, lysende stof, et helt festfyrværkeri, der sikkert tjener til at blande en eventuel angriber.

Undervandshovedjægere som skarprettere ved ækvatordåb

Og så, ja så så stod vi igen for at skulle passere ækvator! En god snes uddøbte var der, fra bedagede professorer, over de nye laboratorie-gaster til sømænd og fyrbødere. Men her gjordes ingen standsforskel. Forøvrigt befandt vi os jo nu i et af de beryggede hovedjægerområder. Kong Neptun, den gamle filur, havde derfor besluttet at sætte ekstra kolorit på denne dåbshandling ved i sit følge at medtage fire skrækelige undervandshovedjægere. Sorte var de fra top til tå (sort skosvarte er godt, men svider nederdrægtigt på tyndhudede steder!) og iført bastskørt, benprydelser, og næseringe samt med spyd og en tam-tam, hvorpå undervandsoverhovedjægerhøvdingen

Drenge-spejdernes smukke spejderborg i Cebu på Philippinerne

To undervandshovedjægere med deres offer

dundrede med en lærbenskogle fra en af dem, der gik forud....

Som indledning til de fire halshugninger, der foretoges, afgang hovedjægerne med hul røst dødssangen (»Eengonyama») og skred så til værket. Ved hjælp af en melsæk over ofrets hoved, en kæmpe-skrædersaks, blodrød frugtfarve, et kokosnøddenhoved (eller en af gangene et menneskekranie), der lå skjult i sækken samt endelig ved en lynhurtig ekspedition af den halshuggede baglæns ned i døbefonten opnåedes en fortræffelig virkning. Og efter dåben kom det sædvanlige vandorgie; majestæterne og hele deres kongelige følge (inclusive de nu noget tigerstribe hovedjægere) blev puttet i baljen og overhældt med, hvad der var tilbage af konsistensfedt, rød og grøn frugtfarve, flydende sæbe og mavemikstur. Men er det mon iøvrigt ikke det, man kalder »løn» som ufor-skyldt?

Oliebyen Balikpapan

Dagen efter gik vi ind til Balikpapan på Borneo efter olie. Allerede før krigen fandtes her Østens eneste olieaffineri, der både behandlede olien fra Borneos egne rige oliefelter og modtog olie til raffinering fra Java, Sumatra osv. Men da japanerne i 1942 nærmede sig, stak hollænderne, der jo dengang havde magten i Indonesien, det hele i brand. I fjorten dage

hærgede ilden, og den brændende olie flød ud over bugten, der blev forvandlet til et frygteligt flammehav. Forbavsende meget er genopbygget, nye maskinhaller og olietanke og smukke arbejderboliger er rejst. Men de gamle, rustne olietanke, hvis vægge er forvredne af den frygtelige hede, og maskinhallernes stålskeletter, der endnu knejser over de sammenbrændte maskiner og elektromotorer, taler deres tydelige sprog om kæmpebrandens hærgen.

Officielt besøg i Indonesiens hovedstad.

Vi var jo nu nået til den nye og meget unge stat Indonesien (tidligere hollandsk Indien), og næste anløbsplads var hovedstaden Djakarta eller Batavia, som den hed indtil for få år siden. Den ligger på Javas nordkyst i et lavt og sumptet terræn, og de mange kanaler, broer og gamle huse giver byen et umiskendeligt hollandsk præg. De kanaler var forsvundet et helt kapitel for sig. Vandet var usandsynligt beskidt, men hvad gjorde det? De indfødte badede ugenerte i det og vaskede deres tøj deri, forrettede små og store ærinder deri — og fejede med en flot håndbevægelse rotellet, der kom flydende med strømmen, tilside for at kunne skylle munden efter at have børstet tænder. —

Der er stadigvæk opstande rundt om i Indonesien, og end ikke på Java er der ro. I Djakarta var der udgangsforbud efter kl. 22 (indtil fornylig endda fra kl. 19), der var stadig undersøgelser af vogne og lastbiler for skjulte våben, og hele byen prægedes stærkt af militær. En tur ind i landet til den pragtfulde botaniske have i Bagor og bagefter et stykke op i bjergene foregik i store busser, der rasede af sted med 80-90 km fart. Foran kørte to betjente på motorcykel og en jeep med soldater for at rydde vejen (!), og flyttede folk sig ikke hurtigt nok, knaldede revolverne. Den form for eskorte var der faktisk ingen af os, der brød sig om.

110 tjenere og 30 retter mad!

Den sidste dag i Djakarta fik alle vi madglade danskere fra Galathea lejlighed til at stifte bekendtskab med javansk køgekunst. To medlemmer af den danske koloni inviterede på rijs-tafel på et af Østens fornemste hoteller, det vældige »Hotel des

Indes». Der var 150 gæster, hvoraf halvdelen var »galatheanere» og to af de øvrige ministre i den indonesiske regering, så fint var det. Et stort orkester spillede en fejende march, og så skete det! På et tegn fra en meget dyrt udseende overinspektør kom 110 ens klædte, barfodede boy'er vandrede ind i fem lange rækker. Hver mand bar et eller to sølvfade, og i hver af de fem rækker var alle disse fade med forskelligt indhold — ca. 30 retter alt i alt. Da forbidefileringen var slut, havde man trods al forsigtighed fået stablet et par antagelige bjerge op på sine tallerkner. Det meste var absolut ubestemmeligt men smagte lige godt for det. Alt, hvad der var højrødt, brændte som saltsyre i halsen og var kun for viderekomme. Da bjergene var flyttet fra tallerknerne ned i vore stakels maver, kunne vi næppe rokke med ørerne; de hårdest medtagne søgte skyndsomst tilbage til Galathea, overmandet af en drøbende søvnighed.

Besøg hos indonesiske spejdere.

Ved en reception ombord havde jeg truffet en ung indonesier, der hed Teuku Thajeb og var ansat i udenrigsministeriet. Han var spejder, trospører, og han inviterede mig hjem til sig en eftermiddag. Han havde samlet en hel del spejdere fra sin trop foruden et par ulvunger, en søspejderpatrulje, divisionschefen, og nogle pigespejdere fra den trop, som hans kone leder. De var alle i uniform og meget ivrige efter at høre om spejdersport i Danmark.

I øjeblikket kæmper den indonesiske spejderbevægelse med store vanskeligheder. Allerede i 1912 startede de første hollandske troppe herude, og i 1917 grundede en javansk prins et indonesisk korps, der nu tæller 25.000 drenge- og 12.000 pigespejdere, altså flere end i henholdsvis DDS og DDPS. Efter at Indonesien havde erklæret sig uafhængigt i 1945, opstod endnu en lang række korps: et muhammedansk, et kinesisk, et arabisk, et protestantisk, et katolsk osv., ialt hele 13. Af alle disse er kun det hollandske internationalt anerkendt, fordi ikke alle førere i de andre korps arbejder på det grundlag, der blev angivet af Baden-Powell. Der er imidlertid stærke kræfter igang for at samle alle disse mange korps til een indonesisk spejderbevægelse, der vil komme til at tælle mere end 100.000 medlemmer. Man vil så kun søge om international anerkendelse for de afdelinger, der virkelig arbejder efter de retningslinier, der angives af det internationale Bureau. I dette efterår samles lederne af alle de 13 korps til en konference i Djakarta, og så varer det forhåbentligt ikke længe, før også de indonesiske spejdere kan optages i verdensbroderskabet. I hvert fald kan jeg sige, at hvis alle de øvrige har det samme tolerante og sunde syn på tingene som Teuku og hans DC, vil vanskelighederne givet kunne overvindes.

Det næste store dyb udforskes.

Syd for Java findes et meget dybt område, den såkaldte Sundagrav, der var vort næste mål. Ligesom i Philippinergraven fandt vi her ved hjælp af ekkolodet en dyb rende (mellem 7000 og 7300 m dyb) samt stejle sider, som betød en trusel for vor trawling. Og så begyndte det rigtige dybhavsfiskeri igen. Dag og nat snurrede det store trawlsplid på agterdækket. Bunderen sendtes lodret de 7.3 km ned i det ukendte dyb — og kom op, første gang med 16 liter ler, anden og tredje gang aldeles tom og fjerde gang med 25 liter ler og et fint bevaret, hidtil ukendt krebsdyr. Slædetrawlen gik ud to gange og kom hjem uden at have været i bund, og tredje gang manglede hele nettet, men de små skrabere, der er fastgjort til trawlerammen havde fisket søpølser og muslinger. For første gang i havforskningens historie forsøgte der på fiskeri med en rigtig skovtrawl på dybder større end 4-5000 m. Den kom op fra de 7.300 m uden anvendning af snoning og havde fisket meget fint: ca. 3000 små og en halv snes store

Professor Zo Bell med sit højtryksapparat, hvori han kan udsætte bakterierne fra de store dyb for et tryk, lige så stort som det, de kommer fra. Bakterierne holdes indeni en meget stærk stålcylander, som den, der ses midt i billedet

søpøls, flere slags krebsdyr og som den største sensation den første bundfisk fra dybder større end 5-6000 m. Hermed er det bevist, at selv hvirveldyr kan tale et tryk på op til knapt 7500 atmosfærer. Desuden havde vi hydrografi med måling af temperaturer, saltholdighed, iltindhold i vandet osv. samt to mislykkede forsøg på at tage lange propper op af bundmaterialet ved hjælp af stødlodet.

Ball — drømmen om en sydhavssø

Allerede hjemmefra havde det været bestemt, at ruten ville komme til at gå gennem Balistrædet øst for Java. At sejle så tæt forbi denne berømte ø uden at aflægge den et omend nok så kort besøg ville simpelthen have været forbrøderisk. Det blev derfor besluttet at gøre ophold en enkelt dag; desværre måtte vi kaste anker så langt til søs, at besøget for en hel del vedkommende kun blev af nogle timers varighed.

Religionen betyder kolossalt for balineserne. Overalt ser man de gamle, smukke templer, bygget af røde mursten og prydet med store sandstensfigurer og udskåret bjælkeværk. Men også dagliglivet præges af religionen. Kommer man ind gennem den smalle port i den høje stenmur, der helt omgiver en balinesisk bondegård, fanges øjet straks af en forbavsende mængde dueslags-lignende små templer på høje pæle, et tempel for risdyrkningen, et for hønsene, et for svinene osv. Også disse hustempler er prydet med sandstensfigurer og rige udskæringer, og på en lille platform foran dem er ofte henstillet offergaver i form af blomster eller madvarer. Kunstfærdige og stærkt farvede udskæringer findes ligeledes på gårdens øvrige bygninger, der som en norsk bondegård er fordelt på adskillige småbygninger.

Et par stykker af os var så heldige at se et af de lange optog, der på festdage bringer offergaver til templet. Forrest gik nogle gamle mænd, der hver bar en offerild i en krukke, fastbundet til en pind. Så fulgte i gasegang en lang række af Balls skønne, smilende døtre, der højt på hovedet bar en farvet opsats, hvorpå offergaverne lå kunstfærdigt stablet op. Bananer, ananas, mango, papaya, og hvad de nu hedder, alle de tropiske frugter, kød og fisk, krabber og rejer, yams og kokos samt skåle med ris, der var farvet i alle regnbuens farver. Og et helt orkester afsluttede optøget; der var bækkener og xylofoner, tam-tam'er, gong-gong'er og fløjter, og det lød vældigt godt.

Vi gik på indkøb i øens hovedstad Denpasar, hvor der var stort udvalg i sølvfiling, træskærerarbejder, flettede kurve, dansemasker osv. Op over byens virvar af småhuse og spidstagede hustempler ragede lange bambusstager med små fuglebure øverst oppe. Deroppe sad de små burfugle

dagen igennem og kunne kigge ud på deres tabte friheds land. Når mørket faldt på, ville de blive hejst ned for at forlyste ejermændene med deres sang og strålende fjerpragt. Endnu højere oppe over byen svævede kæmpemæssige drager i form som svaler, og allerværst oppe hang solen og sendte sine stråler ned over den male-riske ø med dens tavlede rismarker op ad bjergskræningerne, dens rige arkitektur og dens smilende befolkning.

Havedderkopper og pindsvinefisk —

Der var krig mellem de lokale indfødte og javanske tropper på øen Celebes, og det gik livligt til oppe i bjergene bag byen. Der var dog intet i vejen for, at vi kunne gå ind og tanke olie, og vi fik også lov til at gå i land, mens skarptbevæbnede indonesiske marinesoldater passede på Galathea. Man stod sig nu ved at være tilbage ombord inden mørkets frembrud, for selv ved højlys dag risikerede man at blive bestået, således som det skete for to af de værnepligtige. —

Bortset fra et gammelt hollandsk fort med svære mure og en livlig handelsgade med særprægede turistvarer, var Makassar temmelig uinteressant, og vi forlod den da også hurtigst muligt for at gå østover, bound for Bandasøen, det tredje store dyb, vi har undersøgt i sommer. Undervejs passerede vi en lille vulkan, Serua, på 800 m højde og med røg i skorstenen.

I Bandasøen, der med sine 7500 m er godt og vel så dyb som Sundagraven, nåede vi i den forholdsvis korte tid, der var til rådighed, slet ikke så lidt endda. To bundprøver (den ene dog tom) og en hydrografisk station med en stødlodsprøve, så vor amerikanske gæst, prof. ZoBell, ligesom i Philippinergraven og Sundagraven fik levende dybvandsbakterier til sine epokegørende undersøgelser; desuden et fint slædetrawlstræk og to træk med den store skovltrawl, der den sidste gang kom frygteligt sønderrevet op, men ikke desto mindre med en hel del dyr i maskerne, bl. a. verdens hidtil dybest fangede havederkerp. Desuden havde vi både den magnetiske enkelt- og dobbeltkugle nede et par gange. De er begge helt tætte nu, selv om de nedene i bybet bliver udsat for et tryk på over 700 atmosfærer eller (for enkeltkuglens vedk.) på 350 tons, hvilket svarer til vægten af ca. 100 elefanter!

Blandt perlefiskere på Torsdagssøen

Nogle dage senere passerede vi (på en fredag!) Fredagssøen i den vestlige ende af Torresstrædet og nåede samme dag Torsdagssøen, der kun er et par kilometer på hver led. Det var ved slutningen af tørketiden, og nogle forbløste kokospalmer og delvis afløvede træer og buskader søgte forgæves at dække over den solsvedne jords goldhed. Byen Port Kennedy var en stor rodebutik. Stenede, støvfylde pløjemarken med skrammelbunker af rustne olietønder, bølgeblik og gamle billedgørde det ud for »gader«. Den spredte bebyggelse bestod dels af rigtig pæne bungalower og dels af de sørgeligste rønner af bølgeblik, forfaldne og ræverøde af rust.

Men går man op på en af højderne og kigger ud over øens bakkekrater, over det lysende krystalblå hav og de mange øer, der omgiver Torsdagen på alle sider, opdager man, at også dette sted — som ethvert andet sted på Jorden — rummer skønheds-værdier, når man har øjnene åbne for dem.

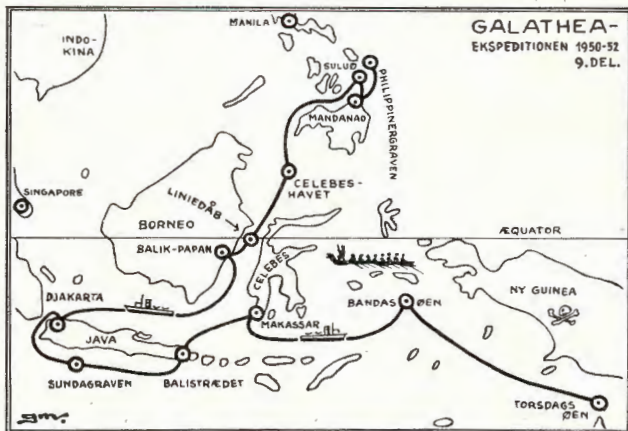
Perleopkøber på Torsdagssøen afvejer perler til tusinder af kroner stykket.

Den indfødte befolkning består væsentligst af melanesiere, mørkhudede og sværlemmede folk, der kan være vanskelige at skelne fra negere, og for enkeltes vedkommende fra — gorillaer! Blandt de hvide findes mange pæne, respektable mennesker, men også en hel del lykkeriddere og folk med fortid, som håber på den store gevinst ved perlefiskeriet, der har gjort Torsdagssøen berømt.

Idag er det romantiske gået af perlefiskeriet. Dykkerne er udstyret med hjelm og gummislange, og efter de syntetisk fremstillede perlers fremkomst er de ægte perler faldet i værdi. De betales dog stadig særdeles godt, og behovet for perlemor til knapper og andet er meget stort. Mellem år og dag fiskes der i hundredtusindvis af de pragtfulde, tallerkenstore perlemuslinger og de smukke, trøkkantede keglesnegle. Men det er et farligt job. Hvert år kræver dykkersygen, hajerne og »the groper«, en frygtelig rovfiask med et gab som en ladeport, deres part af de indfødte perlefiskere. Men så længe perlemorsknappe i skjorterne ikke er blevet afløst af plastic eller lign., vil sorte melanesiere og brune malayer dykke ned fra de små perlefiskerskonnerter dernede i Torresstrædet og fra koralrevene hente nye hundredtusinder af muslingers skinnende perlemor op — til forsendelse til alverdens knapfabriker. —

Og så på gensyn næste år, hvor jeg er der igen med beretning om vore nyeste resultater og seneste oplevelser i Salomonsdybet, på Salomonsøerne og i Australiens store hver.

Torben Wolff.

Bruger du

Korpsets spejderpostkort?

De koster pr. stk. 10 øre

10 stk. 85 øre

ULVE SIDERNE

Sporfinder hjælper dig med duelighedstegnene

Jeg tror, at tiden er inde til, at du skulle interessere dig for duelighedstegnet

DYREVEN

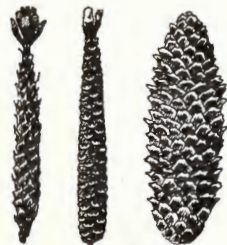
For at få det skal du

- 1) have fodret vilde fugle i 3 vintermåneder,
- 2) have skrevet en rapport over, hvor mange forskellige slags fugle, der har været på din fodringsplads,
- 3) have fundet en egergnavet, en musegnavet og en spættebehandlet kogle,
- 4) have set et spætteværksted og en rævegrav.

Du må altså straks i gang med at finde dig en egnet fodringsplads. Hvis der er have eller gårdsplads, hvor du bor, går det nemt. I så fald kan du blot lave et fuglebrædt og stille det op et passende sted. Sørg for, at det bliver hævet så meget over jorden, at fuglene kan være i fred for katene. Hvis der ikke er have, må du klare dig med et fuglebrædt uden for dit vindue eller på altanen. Du må lægge foder (brød, korn o. lign.) ud hver dag

i tre måneder, men når du først er igang, vil du nok fortsætte vinteren ud, for det er morsomt og interessant at se de mange forskellige fugle boltre sig på fodringspladsen.

Du må lægge godt mærke til, hvilke slags fugle, du ser der og skrive dem op, så du kan lave en lille rapport om, hvormange forskellige slags, du har lagt mærke til.

GRANKOGLER GNAVET AF
EGERN MUS SPÆTTE

Du må også ud i skoven for at finde de tre slags kogler og noget uleglyp. Måske kan du få lov til

det på en floktur. På tegningen kan du se, hvordan de forskellige dyr behandler koglerne.

Egernet gnaver og lader en lille top blive tilbage. Musen gnaver meget tæt og efterlader næsten in-

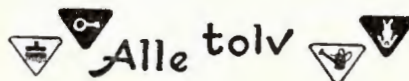
gen spids. Spætten hakker og koglen ser helt flosset ud.

Et spætteværksted er det sted, hvor spætten har sin »spisestue«. Hvis du et sted ved foden af et stort træ, finder en del spættebehandlere kogler, bør du se op ad stammen, og ofte vil du oppe i træet, i en revne eller i en tveje, se en kogle klemt fast. Her har spætten sit værksted.

Du kender sikkert allerede en rævegrav i skoven. Aflæg den tit et besøg. Måske får du engang i forsommeren ræveungerne at se.

God jagt!

Sporfinder.

BF Willy Johansen, Irokeserstammen, Haderslev.

BF Jørgen Skeel-Gerhard (Tjeik).
BF Niels Ajander (Bambi).

BF Jørgen Sindal Jensen (Ferao).

Alle tre fra 1. Vesterbro flok.

Niels Kruse (Simba),

1. Mariager flok.

BLÅ BANDES
BLANDEDE
BEGIVENHEDER

Nytår for et år siden.

Nytårsaften var det stærk frost og stjerneklart; nede ved åen levede Kjesten, en gammel, fattig kone, der ernærede sig kummerligt ved at gå ud at vaske for folk, når gigten tillod det; — arrig og ubehagelig var hun. »Blå« havde et horn i siden på hende, hvorfor de ville hævne sig på årets sidste aften. Bevæbnet med tjære og sækelærred begav de sig trods kulden ned til Kjestens hytte; her handlede de hurtigt. Alle ruder blev tjæret sorte, medens Egern klæbte or på taget og tilbandt skorstenen. Under stor mørskab hørte Kjesten hoste og nyse, da hendes stue blev fyldt med røg fra ildstedet. Så skyndte de sig hjem til byen, efter først at have givet Kjestens gedebuk sin frihed, og i gedens bås sat en frækelig ko, som de »lante« på en nabo-gård. Kjestens høns blev iført små blå slag af en gammel regnfrakke. Det var en fæl nat for Kjesten, hun mente bestemt, at det var trold, der huserede, og da alt var sort i huset, troede hun, at det var nattemørke — takket være de tjærede vinduer. Hun blev derfor inde i sit hus i 3 dage og nætter og forstod ikke, at natten aldrig ville få ende. Ingen anede, at det var blå-bandes værk, og det var godt for Skovby flok.

Jul i år.

»Blå« var brødebetyngt i år; hele dette år hvilede deres gerninger sidste nytårsnat på dem som en kulsort samvittighed, der måtte sones, før de blev spejdede til nytårsparaden; de havde derfor meget travlt juleaften. Deres julegoodturn måtte falde på Kjesten i år. Forsynet med alle slags gode sager drog til hytten ved åen. Angst og bange bankede de på hendes dør. Hun lå syg af gift i sin seng. Hendes stue flød af snavs og køkkensager, så nu fik »blå« travlt; i en fart blev der renset ud i hytten. Et lille grantræ blev sat på bordet og »Mus« mobiliserede sin søster, der af de medbragte sager tilberedte en fin middag til Kjesten, der med taknemmelige øjne fulgte forberedelserne. Egern gik nu hen til Kjesten og tilstod, hvad »blå« havde foretaget sig sidste år og bad med tårer i sine ærlige drengeøjne om forladelse. Kjesten mindede sine egne drenge, der alle havde glemt hende, og tilgav »blå« af hele sit hjerte; så tændte man juletræet og »blå« sang nogle af de gamle julesalmer, og Kjesten fortalte gamle julesagn, hun havde aldrig haft så festlig en jul. Befriede og glade i sind tog drengene hjem og holdt jul, også for dem blev det den bedste jul. Siden denne dag blev Kjesten aldrig glemt — hun var beskyttet af byens drenge.

Nytårsparaden.

1. nytårsdag klædte blå-bande sig i spejderdragt og trak ulvebusen uden på. Ude i skoven ved Egehøjen tog flokken opstilling overfor troppen. »Giraffen« sagde et par smukke ord til flok og trop, hvorpå

Lav selv dine julekort

Det er en let sag bare at gå hen til boghandleren og købe sine julekort, men det er mere spændende og originalt selv at lave dem.

Først må du gå på jagt efter

den store spejder, der skulle lede de nye spejdere fra flokken, trådte frem og trak ulvebluserne af »blå« — een, to tre —! Der var 7 spejdere i stedet for 7 ulveunger. Man råbte ulvehyl, afgav spejderløftet, og »Tjikkerlikker« ringede i skoven. Så drog man af sted for at mødes med divisionen til den store divisionsparade.

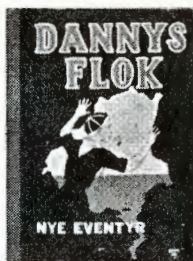
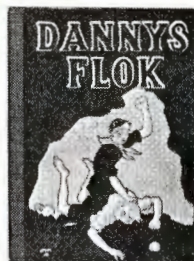
Vi kan godt være enige om, at aldrig har nogen set hen til et nyt år med større forventninger end »blå-bande«, der nu har navnet »de blå ørne«. Den mest glade ørn var Leo, der i hr. og fru Klint havde fået sig en far og mor og snart helt glemte tyvehulen på Vesterbro og alt, hvad han der havde gennemgået.

E.S.: Nu er »blå-bande« blevet 7 raske spejdere og har ikke hjemme på ulvesiderne mere, hvorfor jeg foreslår, at vi giver dem et sidste ulvehyl — det vil glæde bandens trofaste flokfører »Giraffen« og

Peter Tini.

nogle julebilleder: nisser, julemænd, grantræer, julestjerner, juleroser, o. lign. Du kan finde dem i gamle julehefter, indpakningspapir med julemotiver og gaveæsker. Derefter klipper du figurerne ud så pænt og nøjagtigt som du kan og klitrer dem på nogle hvide stykker karton på størrelse ca. ca. 10 × 15 cm. Bedst bliver det nok, om du lader lidt plads stå åbent, så du kan skrive »Glædelig Jul« eller måske en lille personlig hilsen fra dig selv på kortet.

På billederne her kan du se nogle eksemplarer på sådan nogle kort. De er nemme at lave og er meget morsommere end de færdigkøbte.

Til jul bør du ønske dig bogen om Danny og hans oplevelser i ulveflokken.

Der er to bøger. Hver for sig koster de kr. 3,85.

Samlet koster de kr. 5,85.

I ligner vel ikke BANDARFOLKET?

Mowgli, der var blevet opdraget under junglens lov, hverken syntes om eller forstod den måde hvorpå aberne levede.

Det var sent om eftermiddagen, da aberne kom slæbende med ham til »de kolde lejer«, men i stedet for at lægge sig til at sove, men Mowgli ville have gjort efter en lang rejse, tog de hverandre i hænderne og gav sig til at danse rundt og synge deres dumme sange. En af aberne holdt en tale og fortalte sine kammerater, at Mowgli tilfangetagelse betød en ny tid i Bandarfolkets historie, thi Mowgli ville lære dem at flette kviste og kæppe sammen til at skærme mod vind og vejr. Mowgli tog da nogle slyngplanter og begyndte at flette dem sammen, og aberne forsøgte at efterligne ham, men det varede kun et par minutter, så tabte de interessen for sagen og begyndte at trække hverandre i halen og springe hid og did på alle fire og vræle.

Forhåbentlig ligner i ulve ikke Bandarfolket? Når man først er begyndt på en ting, skal man lave den færdig, ellers kommer man aldrig frem her i verden.

FRIBYTTEREN

Canadiske ulveunger til flok møde. Læg mærke til de særprægede ulvehuer

På udkig KORPSET RUNDT

Spejdervenskab pr. ballon

Den 8. juli dalede en ballon ned på nordkysten af Ærø. En seddel, der var bundet til ballonen fortalte, at den var udsendt fra en engelsk spejderlejr. Man bad finderen om at meddele hvor ballonen var landet. Han ville i så fald blive belønnet med ti shillings. Spejderne i Svendborg, der fik kontakt med finderen, mente dog, at det var bedre at invitere en engelsk spejder på besøg og via en mellemmand i England, der bad 16 tropsførere om at finde den bedst egnede repræsentant, inviterede man den 14-årige spejder Brian Hyde fra 3. Smethwick trop til Svendborg og Ærø. Besøget fandt sted først i september, og Brian blev fejret ved en hyggeaften. Besøget vil sikkert resultere i et nærmere samarbejde mellem Smethwick og Svendborg.

Under sit besøg så Brian en dag en kanarifugl og fortalte da følgende lille historie:

— Smethwick er en industriby, og jeg har flere gange besøgt kulminer derhjemme. I alle kulgruber findes der kanarifugle i bur, ikke for at underholde minearbejderne, men som en slags sikkerhedsforanstaltning. Det hænder, at man bryder ind i en gasåre, og fuglene er de første, der reagerer på gaslugten. De mister straks bevidstheden og advarer således minearbejderne i tide.

Luk døren — det trækker!

De kom ikke i avisen!

Sct. Pouls trop var i september på week-end og havde bl. a. følgende spændende oplevelser: En af vore assistenter, Jørgen, var gået ud for at lægge en sporingsøvelse. Han kom ikke tilbage igen og vi blev bange for, at der skulle være sket ham noget. Hele troppen blev sammenkaldt, og vi blev sat ind i situationen: »Der må være sket Jørgen noget. Vi må ud at lede efter ham,« sagde TF. »Han er nok faldet i mosen eller blevet overfaldet af en forbryder,« sådan tænkte vi. Vi startede eftersøgningen. »Jørgen, Jørgen, hvor er du?«

Pludselig hørte vi nogle svage råb om hjælp foran os. Vi for afsted. Der lå Jørgen inde i et krat, bagbundet, blodig og beskidt. »Av, av mit ben,« stønnede han. »Hvad er der sket?« »Der er een, der har overfaldet mig. Hent politi, ambulance, læge, lav en bære. Lav noget ..han skal få, den laban.«

En latter høres. Vi farer sammen og ser en person løbe hen ad en skovvej. Vi efter ham. Snart har vi indhentet ham. Han bar sixpence og sort frakke. Vi sprang på ham og bandt ham. Et par stykker stod parat til at klare ham, hvis han skulle være bevæbnet.

»Vend ham om,« siger TF. »Åh, det er Ole (en af vore TA). uha, vi troede, det var rigtigt, og at vi kom i avisen, men hvor var det spændende.

Forsidebilleder

Du har sikkert lagt mærke til, at forsidebillederne i de sidste numre er taget i den etnografiske lejr i Grenaa. De to negre i sidste nummer og stenaldermanden i dette nummer er fotograferet af en af de norske deltagere, Jan Wiig.

Spejderløb i Brande

1. Brande trop havde inviteret omliggende patruljer til en dyst i Brande sidst i september måned. Der deltog 13 patruljer, der efter en agitationsmarch gennem byen, gennemførte et vellykket spejderløb.

Korpskontoret meddeler,

at abonnementsafgiften for post-abbonnerede eksemplarer af Spejdernes Magasin (leveret gennem postvæsenet) fra januar 1952 er kr. 7.50 for et år, og

redaktøren husker

jer på, at næste nummer af Magasinet kommer den 1. januar.

God jul!

NYE DAVNE TIL ÆRES SIDEN

3. Hellig Anders trop:
PF Jørgen Winkler Carlsen
PF Jørgen Elmbæk
PA Ole Haugård
Jørgen Bruhn-Møller
Henning Henriksen
Hans Erik Petersen

5. Godthåb trop:
PF Ole Mundt Pedersen

1. Nyboder trop:
PF Ole Feldbæk
PF Erik Andersen
Peter Würtz

1. Bøglid trop:
PF Svend Ove Christensen
PA Stanley Jensen

3. Hellig Anders trop:
Mogens Thue Christensen
5. Odense trop:
PA Jørgen E. R. Rasmussen

5. Godthåb trop:
PF Ole Mundt Pedersen
PF Aage Christensen
PF Tommy Fuglsang

1. Nyboder trop:
PF Steen Dupont

3. Hellig Anders trop:
SK Mogens Thue Christensen
1. Bøglid trop:
PF Sten Leo Nilsen
PF Kaj Erik Nielsen
5. Godthåb trop:
SK Erik Carlsen
PF Tommy Fuglsang

60 km
5. Århus trop:
Kaj Petersen
5. Godthåb trop:
PA John Jelmo
PA Ib Skotte Skottow
PF Tommy Fuglsang
Steen Poulsen

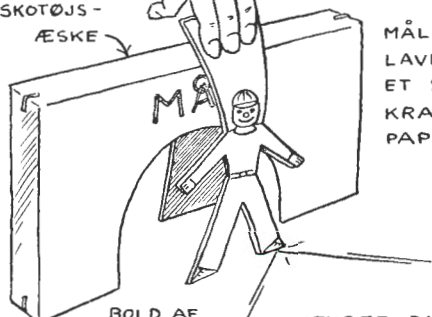
BLEV *Din* TROP NÆVNT DENNE GANG?

HVEM LAVER MÅL

JULESPØG og JULEGAVER

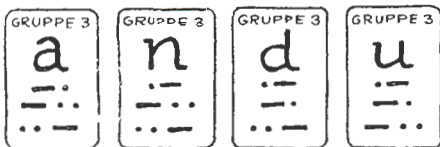
LÅG AF SKOTØJS-ÆSKE

BOLD AF MARMORKUGLE

KENDER DU MORSEFIRKORT?

DEL HELE ALFABETET IND I DE KENDTE GRUPPER;

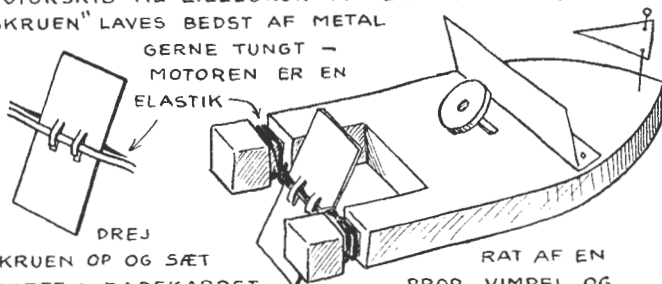

SPILLES SÅ SOM ALMINDELIGT FIRKORT

DET ER KNALDHÅRD OG MORSOM TRÆNING!

MOTORSKIB TIL LILLEBRØR AF EN TRÆKLØDS, „SKRUE“ LAVES BEDST AF METAL

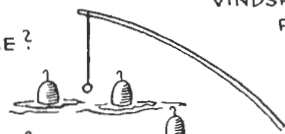
GERNE TUNGT - MOTOREN ER EN ELASTIK

DREJ SKRUE OP OG SÆT SKIBET I BADEKARRET

KAN DU FANGE

BØJERNE?

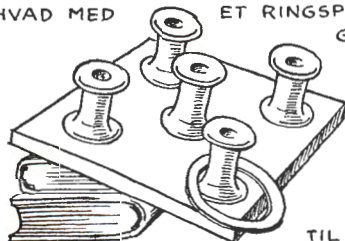

BØJERNE FREMSTILLES AF

PROPPER, SØM OG KNAPPENÅLE.

HVAD MED

ET RINGSPIL AF GARNTRISSER?

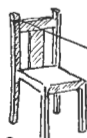
TIL RINGE:

GUMMIET FRA SYLTEGLAS.

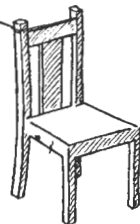

MELLEM DINE KAMMERATER.

UDSPÆND EN SNØR MELLEM TO STOLE OG LAV ET KRÆMMERHUS OMKRING DENNE SNØR!

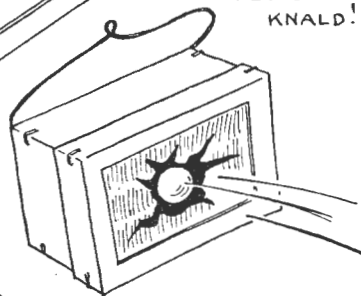
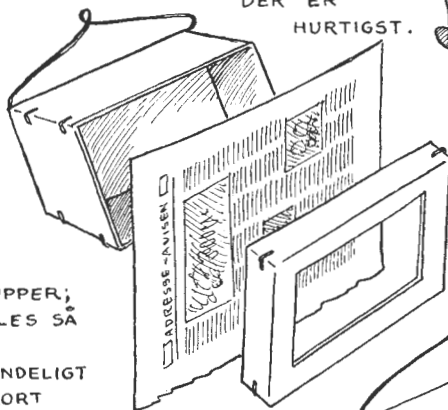

PUST SÅ DENNE FRA STOL TIL STOL OG TAG TID FOR HVEM DER ER HURTIGST.

LAV EN MÅLKASSE AF EN SKOTØJSÆSKE VED AT SKÆRE LÅGET UD OG LÆGGE EN AVIS IMELLEM -

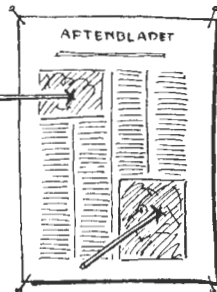
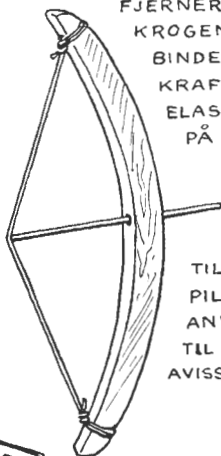
DET GI'R KNALD!

HER ER TO FORMER FOR KATAPULTER:

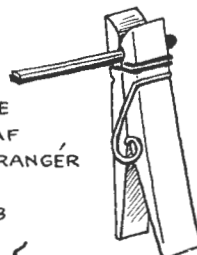
AF EN GAMMEL BØJLE

FJERNER DU KROGEN, BINDER EN KRAFTIG ELASTIK PÅ

TIL PILE ANVENDER DU TYNDE SUGERØR; TIL SKIVE EN FRIT OFHÆNGT AVISSIDE.

DU VIL BLIVE FORBAVSET OVER DEN FART EN TÆNDSTIK KAN FÅ PÅ BLØT VED HJÆLP AF TØJKLEMMER OG EN ELASTIK.

LAV NOGLE FIGURER AF PÅP OG ARRANGER SÅ ET VÆDELØB

Det giver bonus - når du køber julegaverne i dit eget depot

ER DET DIT BORD

ELLER ER DET DETTE

Hold orden på dine spejderblade med korpsets kassetter

Til Spejdernes Magasin 2 årgange kr. 3.50 Til Spejdersport 2 årgange kr. 3.00

»BILLY CAN«

enkeltmandskogekar

9.85

FELTFLASKER

med filtovertræk

9.85

LOMMEBOGEN 1952 kan ingen ulv eller spejder undvære kr. 2.85

Særligt tilbud på dunsoveposer

begrænset antal naturfarvede garant. duntætte med lukkede skuldre
og indvendig lomme, lang lynlås, hovedpude og fodstykke

78⁵⁰

Broncefarvede og grønne

88⁵⁰

DET DANSKE SPEJDERKORPS DEPOT

Spejdernes Magasin

Redaktør: Erik Jessen,

»Troidhøj«, Abenrå.

Spejdersport

Redaktør: Adjunkt Svend Ranvig,

Søgade 3, Sorø.

Nørre Farimagsgade 39

København K., tlf. Palæ 4526

Eksp. kl. 9—17½, fredag 9—19, lørdag 9—14

Odense: Klostervej 19, tlf. 12.418

Aarhus: Østergade 28, tlf. 13.613

Depotet er korpsets egen forretning og
giver bonus til korpsets afdelinger

Korpskontor

Fiolstræde 19, København K.,

Telefon Palæ 5711. Kontortid kl.

8—16, lørdag kl. 8—12. Giro 2284

Begge bladets ekspedition:

Korpskontoret.

Det giver bonus - når du køber julegaverne i dit eget depot

Spejdernes Lommebog 1952

er udkommet. Prisen er kr. 2,85.

Ved indsendelse af beløbet kr. 2,85 + porto 10 øre, ialt kr. 2,95 samtidig med bestillingen, spares et opkrævningsgebyr på 60 øre.

Benyt nedenstående rekvisition, der indsendes til

ER DI

Til Spejderne:

LOMMEB

Særtillt

begrænset
og indven

Broncefary

DET DANSKE SPEJDERKORPS DEPOT

Nørre Farimagsgade 39, København K.

Klostervej 19
Odense.

Østergade 26
Århus.

Kong Hansgade 1
Ålborg.

Skriv tydeligt navn og adresse.

.....eksemplarer af Spejdernes Lommebog 1952 be-
des tilsendt:

Navn:

2.85

(Trop):

Adresse:

By:

0

Betaling - Kr. 2,95 pr. stk. incl. porto - ialt kr.
vedlægges i frimærker.

0

DET D

DEPOT

FR. PALM GREISEN
BOGTRYKKERI KØBENH.

S

Spejdernes Magasin
Redaktør: Erik Jessen,
»Troidhøj«, Abenrå.

Spejdersport
Redaktør: Adjunkt Svend Ranvig,
Søgade 3, Sorø.

Nørre Farimagsgade 39
København K., tlf. Palæ 4526
Eksp. kl. 9-17½, fredag 9-19, lørdag 9-14
Odense: Klostervej 19, telf. 12.418
Århus: Østergade 26, tlf. 13.613
Depotet er korpsets egen forretning og
giver bonus til korpsets afdelinger

Korpskontor
Fiolstræde 19, København K.,
Telefon Palæ 5711. Kontortid kl.
8-16, lørdag kl. 8-12. Giro 2284

Begge bladets ekspedition:
Korpskontoret.